

Manuál
pro práci s doporučenou tabulkou
k určování výživného dětí

Úvod

V roce 2010 vydalo Ministerstvo spravedlnosti materiál *Doporučená výchozí rozmezí pro stanovení výše výživného* za účelem sjednocení rozhodovací praxe soudů v otázkách výživného na nezaopatřené děti.

Užívání doporučených rozmezí ministerstvo po uplynutí 10 let jejich aplikace vyhodnotilo a v roce 2021 zpracovalo *Analýzu využívání tzv. doporučující tabulky k určování výživného*¹.

Analýza se podrobně věnuje tomu, v jaké výši je výživné v rozhodovací praxi soudů určováno a jaké skutečnosti jeho výši ovlivňují. Vedle vlivu konkrétních okolností (věk dítěte, výše příjmu povinného, počet vyživovacích povinností, míra zapojení rodiče v rámci péče a styku) se Analýza také zabývá širšími souvislostmi. Jsou v ní představeny a vyhodnoceny statistické údaje o struktuře a výdajích různých typů domácností a jejich regionální rozdíly. Zjištěné skutečnosti jsou porovnány s hodnotami doporučující tabulky z roku 2010.

Dosavadní doporučující tabulka je Analýzou shledána jako neodpovídající aktuální soudní praxi. Proto je součástí Analýzy i návrh úprav doporučující tabulky. Zohledňuje se v praxi dosahovaná výše výživného a přihlíží se i k obdobným zahraničním pomůckám. Analýza včetně návrhů na úpravy dosavadní tabulky byla v průběhu tvorby konzultována s odborníky, kteří se dlouhodobě věnují tématu výživného. Analýza byla dále předložena k připomínkám nejen odborné veřejnosti, ale také dalším zájemcům.

Tento manuál určený široké veřejnosti navazuje na závěry zmíněné Analýzy a přibližuje, jak s novou doporučující tabulkou pro určování výživného pracovat. Tabulka umožňuje učinit si rámcovou představu o odpovídající výši výživného. Tabulka slouží jen jako vodítko a neumožňuje zohledňovat všechny zvláštnosti jednotlivého případu. Tabulka však může nepřímo napomoci konsensuálnímu a pokud možno mimosoudnímu řešení záležitosti dítěte. Jsou to především rodiče, za účasti svého dítěte s přihlédnutím k jeho věku a rozumové a volní vyspělosti, kteří by se měli o výši výživného dohodnout. Rozhodování soudu o výživném by mělo přistupovat ke slovu až v krajním případě, pokud se rodiče nejsou schopni dohodnout.

Manuál Ministerstvo spravedlnosti České republiky dokončilo v srpnu 2022.

---

¹ Materiál je dostupný na internetových stránkách Ministerstva spravedlnosti [zde](#).

Limity při využití tabulky

V tomto Manuálu nejsou shrnuta a rozebírána pravidla pro určování výše výživného stanovená zákonem. Podrobnostem zákonné úpravy² a jejímu výkladu v rozhodovací praxi soudů se věnují další materiály Ministerstva spravedlnosti³. Je však třeba zmínit základní pravidlo, podle kterého má v případě dětí být jejich životní úroveň zásadně shodná s životní úrovní rodičů. Toto hledisko předchází hledisku odůvodněných potřeb dítěte.⁴

Při práci s doporučující tabulkou je třeba vnímat její meze:

1. Tabulka nezohledňuje některé okolnosti, které mohou být v konkrétním případě pro určení výše výživného významné. Zohledňovány nejsou například majetkové poměry rodiče dítěte. Dále nejsou zohledňovány také další okolnosti, které mohou mít v konkrétním případě vliv na životní úroveň rodiče a dítěte, jako je kupříkladu podíl nového partnera (manžela) rodiče na uspokojování potřeb rodiny.⁵ Odhlíženo je také od dalších skutečností, které mohou mít vliv na strukturu výdajů jednotlivých domácností a jejich životní úroveň (např. právní důvod bydlení, náklady na dopravu, energie atd.). Tyto skutečnosti bude třeba případně vyhodnotit individuálně, nedohodnou-li rodiče o výživném, měl by k nim přihlídnout také soud.
2. Tabulka je určena pro standardní případy. Není využitelná například pro děti, které mají z vážných zdravotních důvodů vysoké odůvodněné potřeby.
3. Tabulka je nastavena k orientačnímu určení výše výživného z jednoduše zjistitelné výše reálně dosahovaného příjmu osoby výživou povinné. Zákonná úprava však umožňuje určit výši výživného i z potenciálního příjmu. To může být namísto zejména v případech, kdy se povinný rodič bez důležitého důvodu vzdal výhodnějšího zaměstnání⁶, ale i v případech, kdy je povinný nezaměstnaný a má reálnou možnost si práci najít s přihlédnutím ke své kvalifikaci, zkušenostem a situaci na trhu práce. Určit výši potenciálního příjmu vyžaduje úvahu, a proto s těmito případy Manuál podrobněji nepracuje. Tabulku však lze přiměřeně použít i v případech, kdy je možné potenciální příjem povinného rámcově vyčíslit.

---

² Srov. ustanovení § 910 a násl. zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů. Tento zákon je dostupný např. zde: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89>.

³ Například materiál *Analýza aktuálních otázek výživného* či již zmíněná *Analýza využívání tzv. doporučující tabulky k určování výživného*. Materiály jsou dostupné na internetových stránkách Ministerstva spravedlnosti [zde](#).

⁴ Viz ustanovení § 913 a 915 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku.

⁵ K potřebě zohledňovat v rámci posuzování životní úrovně také podíl partnera či manžela rodiče na uspokojování potřeb rodiny se vyjádřil Ústavní soud v rozhodnutí ze dne 7. 3. 2007, sp. zn. I. ÚS 527/06: „*Jakkoli se nejedná o osobu povinnou k poskytování výživného dle zákona o rodině, je zřejmé – z obecného pohledu, že pokud by bylo prokázáno v neurčitém počtu případů stejného druhu, že přítel rodiče s ním žije ve společné domácnosti a podílí se na uspokojování potřeb rodiny, mohla by taková blíže specifikovaná částka nalézat odraz i v poměrech rodiče, kterému bylo nezletilé dítě svěřeno do výchovy, a tím i v poměrech nezletilého dítěte. Jde tedy o otázku životní úrovně rodiče a nezletilého dítěte, která je ze své podstaty založena na fakticitě, nikoli na „pouhé“ právní stránce, tj. na tom, zda se jedná či nejedná o osobu dle zákona o rodině k vyživovací povinnosti povinnou; podíl např. druhu na uspokojování potřeb rodiny se na životní úrovni člena rodiny projeví fakticky vždy (rozdíl je jen v míře); nepřihlížet k tomu by bylo v rozporu s reálným dějem, konstruováním fikce (což by mohlo vést až k absurdním důsledkům), k čemuž však není žádného rozumného důvodu.“*

⁶ Srov. § 913 odst. 2 občanského zákoníku.

4. Tabulka nemusí být bez dalšího využitelná v případě rodičů s nadstandardními příjmy. Nadstandardní příjem rodiče sice může odůvodňovat i nadstandardně vysoké výživné, avšak mezi výší příjmu a výší výživného nemusí být vztah prosté přímé úměry.⁷
5. Tabulka je určena pro případy, kdy má povinný rodič vůči svým dětem maximálně 4 vyživovací povinnosti. Zároveň tabulka nezohledňuje existenci vyživovacích povinností, které může mít rodič v různé míře vůči jiným osobám než svým dětem (např. vůči svému manželovi, registrovanému partnerovi, rodiči). Tyto skutečnosti bude třeba případně vyhodnotit individuálně, nedohodnou-li rodiče o výživném, měl by k nim přihlídnout také soud.
6. Obezřetně je třeba s tabulkou pracovat také v případě zletilých dětí (a obecně u dětí studujících a připravujících se na své budoucí povolání mimo své bydliště). Jednotlivé případy těchto dětí se mohou i podstatně lišit v závislosti na tom, zda studují v místě svého bydliště, či nikoli, zda jim studium umožňuje výkon doplňkové výdělečné činnosti atd. Orientačně lze i v případech těchto dětí vycházet ze 4. věkové kategorie v rámci tabulky. Není však vyloučeno, že indikované hodnoty bude třeba mnohdy i dosti podstatně korigovat. Jako plně využitelná se i v těchto případech naopak jeví orientační kontrolní částka, která by měla povinnému po odečtení výživného zpravidla zůstat.
7. To, že je určeno výživné v určité výši (ať již s využitím tabulky či s ohledem na další okolnosti), automaticky neznamená, že se takto určená částka musí také vždy realizovat jen ve formě poskytování peněžních prostředků. Rodiče se mohou mimosoudně dohodnout, že se vyživovací povinnost, jejíž přibližnou hodnotu lze určit s využitím tabulky, bude plnit zčásti či zcela formou přímého nákupu určitého zboží či služeb. Taková dohoda je i žádoucí, neboť umožňuje zapojení povinného rodiče do zajišťování potřeb dítěte, může zvyšovat důvěru mezi rodiči a pozitivně působí na plnění vyživovací povinnosti. Pokud je zvolena cesta, že by si rodiče měli zasílat určité peněžní prostředky (zejména v rámci střídavé péče a výlučné péče jednoho z rodičů s rozšířeným stykem druhého z rodičů), lze v rámci mimosoudní dohody zvážit s přihlédnutím k okolnostem určité zjednodušení. Podle něj by mohl být fakticky zasílán pouze rozdíl mezi částkami výživného vyčíslenými pro jednotlivé rodiče, a nemuselo tak docházet k permanentnímu přesunu totožných částek.⁸
8. Tabulka nemusí být bez dalšího využitelná v případech, kdy již u některého z dětí rodiče bylo výživné určeno soudem. Tabulka může být nicméně vzata v potaz při případné pozdější dohodě rodičů o změně výživného.
9. Ačkoli tabulka pracuje s rozčleněním do životních etap dítěte, mělo by být respektováno, že potřeby dítěte s věkem obecně neustále rostou. Proto lze doporučit, aby i při řešení výživného v rámci jedné věkové etapy docházelo k navýšení výživného po 3 letech

---

⁷ Srov. nálezn Ústavního soudu ze dne 16. 12. 2015, sp. zn. IV.ÚS 650/15.

⁸ Je nicméně třeba upozornit, že postup při rozhodování soudu je odlišný: „O výživné nezletilého se rozhoduje také v případě svěřeni dítěte do střídavé péče rodičů v souladu s ustanovením § 907 odst. 1 obč. zák. Zde, na rozdíl od společné péče, se o výživné dítěte rozhoduje vždy, a to i v případě, že poměry rodičů jsou obdobné, stejně jako intervaly pobytu dítěte u otce a u matky. Na pohled se to může jevit absurdní a nepraktické, zejména tam, kde je totožnost absolutní a úprava tedy znamená permanentní přesun totožných částek z účtu na účet resp. z ruky do ruky a zase zpět. Soud ovšem nemůže postupovat jinak, neboť jakékoliv započtení pohledávek výživného nezletilých dětí je dle § 1988 odst. 1 obč. zák. absolutně neplatné.“. Srov. Charvát, Trávníková in Jirsa, J. a kol. Občanské soudní řízení. Soudcovský komentář. Kniha III. Zvláštní řízení soudní. Praha: Havlíček Brain Team, 2015, s. 961 až 962.

od předchozího určení, a to navýšením podílu výživného na příjmu povinného o 1 %. Tím by měla být zajištěna také pravidelná valorizace výše výživného.

Doporučující tabulka

Etapa	Věk dítěte (zpravidla)	Podíl výživného na příjmu povinného			
		1 vyživovací povinnost	2 vyživovací povinnosti	3 vyživovací povinnosti	4 vyživovací povinnosti
Předškolní věk	0–5 let	14 %	12 %	10 %	8 %
I. stupeň ZŠ	6–10 let	16 %	14 %	12 %	10 %
II. stupeň ZŠ⁹	11–15 let	18 %	16 %	14 %	12 %
SŠ a vyšší vzdělávání	16 a více let	20 %	18 %	16 %	14 %
Kontrolní částka		Pevná spodní hranice	66 % z příjmu nebo pevná spodní hranice (podle toho, která částka je vyšší)	55 % z příjmu nebo pevná spodní hranice (podle toho, která částka je vyšší)	50 % z příjmu nebo pevná spodní hranice (podle toho, která částka je vyšší)

Postup použití tabulky

Při použití doporučující tabulky je třeba následovat 6 kroků:

1. Určit čistý příjem povinného
2. Přiřadit životní etapu dítěte
3. Zohlednit počet vyživovacích povinností rodiče
4. Zohlednit míru péče a styku s dítětem
5. Zjistit tzv. kontrolní částku
6. Případně korigovat výsledek pomocí kontrolní částky

1. Určení čistého příjmu

Prvním z kroků je určení čistého příjmu rodiče, jehož vyživovací povinnost se chce vyčíslit. Pro souvislost lze jen upozornit, že vyživovací povinnost mají zásadně oba rodiče. Různit se však může její podoba, respektive způsob plnění (např. přímou péčí a zajišťováním potřeb malého dítěte) a její konkrétní výše.

Zaměstnanci

Čistým příjmem se při práci s tabulkou u zaměstnanců rozumí čistá mzda, tj. hrubá mzda (plat) po odečtení zálohy na daň z příjmů fyzických osob¹⁰, pojistného na sociální zabezpečení,

⁹ Do této etapy spadá také nižší stupeň víceletého gymnázia.

¹⁰ Při určení čistého příjmu se doporučuje odhlédnout od daňových slev, daňového zvýhodnění a daňových odpočtů, které povinný dosud čerpal, ale dále by je již uplatňovat neměl (např. daňové zvýhodnění na vyživované

příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pojistného na veřejné zdravotní pojištění.¹¹ Do tohoto příjmu tedy spadají i příplatky za práci přesčas, o svátcích, ve ztíženém a zdraví škodlivém pracovním prostředí a v noci, osobní ohodnocení, prémie, odměny, odměna za pracovní pohotovost.

Dále je třeba zpravidla zahrnout také veškeré další příjmy, které povinnému mohou náležet z jiných zdrojů, jako jsou například výsluhy, příjmy z pronájmu, odměny z autorských práv a další zdanitelné příjmy. Taktéž se do příjmu započítávají vybrané sociální dávky¹², například dávky nemocenského pojištění, peněžitá pomoc v mateřství, vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství, rodičovský příspěvek, odměna placená pečující osobě z příspěvku na péči, starobní, sirotčí, vdovský a vdovecký a invalidní důchod či odměna pěstouna a příspěvek při pěstounské péči.

Do čistého příjmu se při práci s tabulkou zpravidla nezapočítávají cestovní náhrady.¹³ Skutečnost, zda cestovní náhrady do příjmu eventuálně započítat a v jaké míře, by měla být posuzována podle okolností případu, zejména s přihlédnutím k tomu, jak velkou část příjmu tvoří a v jakém rozsahu mohou být spotřebovány ke svému účelu.

Během roku mohou nastat různé výkyvy ve výši příjmů v jednotlivých měsících¹⁴, a proto je třeba vyhodnocovat období alespoň 12 předcházejících měsíců, nejlépe 18 měsíců, a z nich provést průměr. Sečtou se tedy částky čistého příjmu za každý jednotlivý měsíc a následně se tato celková částka vydělí počtem měsíců. Se získaným průměrem se dále pracuje.

Podnikatelé

V případě osob samostatně výdělečně činných je situace specifická. Je vhodné podotknout, že hrubý fakturovaný příjem, tedy obrát, nelze ztotožňovat s příjmem osoby. Tabulku lze v těchto případech přiměřeně použít pouze za předpokladu, že je možné z dostupných podkladů alespoň rámcově určit průměrný čistý měsíční příjem takové osoby.

2. Životní etapa dítěte

Dalším krokem je zařazení dítěte do příslušné životní etapy (tj. příslušného řádku v tabulce). Ta je dána primárně stupněm vzdělávání. Věk dítěte je pouze orientační. Pokud například

---

dítě, sleva na manželku nebo sleva na dani na umístění dítěte v předškolním zařízení, tzv. školkovné, odpočet úroků z úvěru na bydlení od základu daně) – tj. určit čistý příjem bez jejich započtení.

¹¹ Analogicky podle § 277 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů.

¹² Pro podrobný výklad k jednotlivým sociálním dávkám a jejich povaze viz kapitolu 5 (Sociální dávky a jejich vliv na určování výše výživného) *Analýzy využívání tzv. doporučující tabulky k určování výživného*.

¹³ Ústavní soud nicméně opakovaně rozhoduje, že započtení cestovních náhrad do příjmu povinné osoby, respektive jejich zohlednění v rámci skutečností ovlivňujících rozsah vyživovací povinnosti, není excesivní úvahou soudu. K tomu například situace řidičů mezinárodní kamionové dopravy za předpokladu, že cestovní náhrady tvoří podstatnou část jejich příjmu, která zároveň není pro daný účel plně spotřebována. K tomu srovnej například usnesení Ústavního soudu ze dne 21. 6. 2011, sp. zn. I. ÚS 996/11, ze dne 11. 8. 2015, sp. zn. I. ÚS 1012/15 a ze dne 24. 8. 2021, sp. zn. IV ÚS 1790/21. Je však třeba poukázat i na rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 10. 4. 2014, sp. zn. 21 Cdo 3774/2013, které deklaruje, že cestovní náhrady nejsou postižitelné výkonem rozhodnutí.

¹⁴ Je vhodné zohlednit také měsíc, kdy dochází k výplatě daňových přeplatků na základě ročního zúčtování daně.

sedmileté dítě chodí do předškolního zařízení, neboť využilo možnosti odkladu školní docházky, spadá do 1. životní etapy.

3. Počet vyživovacích povinností rodiče

Dále je nezbytné zohlednit počet vyživovacích povinností rodiče vůči všem jeho dětem (bez ohledu na to, zda a v jakém rozsahu o ně případně pečuje či s nimi žije ve společné domácnosti). To znamená, že se stanoví, kolik má rodič dětí, vůči kterým stále má vyživovací povinnost (ta obecně trvá, dokud není dítě schopné se samostatně živit). Započítává se i dítě, jehož výživné se vyčísľuje. Případné vyživovací povinnosti vůči jiným příbuzným osobám se nezohledňují.

Nyní se mohou protnout příslušný řádek životní etapy dítěte s příslušný sloupcem počtu vyživovacích povinností. Protnutím těchto hledisek v tabulce dojde k určení podílu z průměrného čistého měsíčního příjmu vyjádřeného v procentech.

Uplynuly-li od předchozího určení výživného více jak 3 roky, ale dítě zůstává ve stejné životní etapě, je vhodné hodnotu podílu z příjmu navýšit o 1 %.

Následně se hodnota podílu z příjmu (v %) vynásobí s hodnotou průměrného čistého měsíčního příjmu vyděleného 100. Tím se získá předběžná částka výživného, se kterou se dále pracuje.

$$\text{podíl z příjmu (v \%)} \times \frac{\text{příjem}}{100} = \text{předběžná částka výživného}$$

4. Míra péče a styku s dítětem

Poté je třeba zohlednit i míru péče o dítě, respektive i styk s ním. Rozhodující by přitom nemělo být označení typu péče uvedené v rámci soudního rozhodnutí, ale spíše to, v jaké míře se rodič, jehož vyživovací povinnost je řešena, o dítě reálně stará a obstarává jeho obvyklé potřeby. S vyšší mírou faktického zapojení rodiče se jím poskytovaná částka výživného snižuje. Jak již bylo přitom uvedeno výše, vyživovací povinnosti mají oba rodiče, rozsah a formu jejich zapojení do obstarávání obvyklých potřeb dítěte je proto vhodné vyjasnit materiálně u každého z nich, a to opět bez ohledu na formální označení typu péče a rozsah styku. Provádí-li se konkrétní výpočet výše výživného u obou rodičů, což je relevantní zejména v případě střídavé péče a výlučné péče jednoho z rodičů s rozšířeným stykem druhého z rodičů, lze po provedení tohoto výpočtu se zohledněním rozsahu zapojení každého z rodičů zvážit v rámci mimosoudní dohody určité zjednodušení. Podle něj by pro účely faktické realizace mohl být určen pouze rozdíl mezi částkami výživného vyčíslenými pro jednotlivé rodiče, a nemuselo tak docházet k permanentnímu přesunu totožných částek.

Jako pomocné hledisko pro určení míry zapojení lze využít počet dní v měsíci, které dítě tráví s rodičem, jehož vyživovací povinnost je řešena. Nejsou-li v průběhu roku či jinak vymezeného období dny rovnoměrně rozděleny, lze pracovat s průměrným měsíčním počtem dní.

Započítáno by mělo být zejména takové zapojení rodiče v rámci péče a styku, které je spojeno typicky s celodenním pobytem dítěte u tohoto rodiče (včetně noci) a také s pravidelnou úhradou jeho obvyklých potřeb při péči a styku (například odívání, platby ve škole za stravování a pravidelné školní a zájmové aktivity), nikoli pouze příležitostná vydání (například dárky, návštěvy kulturních zařízení).

Rozsah zapojení zpravidla nebude nijak zohledňován za situace, kdy je rodič, který nemá dítě v péči, určen styk s dítětem ve zcela minimálním rozsahu (např. 3 dny v měsíci). Započítáván by zpravidla neměl být ani relativně široce nastavený styk, pokud všechny obvyklé potřeby i nadále zajišťuje rodič, který má dítě v péči. Měla by být respektována konkrétní životní situace rodiče a dítěte i důvody, pro které byl zvolen určitý model péče o dítě (např. vzhledem k nízkému věku dítěte či jeho zdravotnímu stavu volba jiného než celodenního pobytu apod.).

Zohledňování míry péče a styku nemůže představovat pouze mechanický propoččet dnů strávených s rodičem, jehož vyživovací povinnost je řešena. Pokud bude zjištěno, že počet dnů strávených s rodičem neodpovídá ani rámcově míře, v jaké se tento rodič reálně podílí na obstarávání obvyklých potřeb dítěte, neměl by se propoččet podle počtu dnů vůbec použít. V takovém případě by se spíše mělo přihlídnout k reálnému podílu rodiče na obstarávání obvyklých potřeb dítěte.

Podíl péče povinného rodiče se určí tak, že se počet dnů, které s ním dítě tráví, pokud odpovídá reálnému podílu povinného rodiče na úhradě obvyklých potřeb dítěte, vydělí číslem 30,4,¹⁵ přičemž počet těchto dnů lze vyjádřit maximálně hodnotou 30,4. Výsledek (podíl péče) se následně odečte od hodnoty 1. Získanou hodnotou se vynásobí předběžná částka výživného, čímž se získá částka výživného v závislosti na péči.

$$\frac{\text{počet dnů v měsíci s povinným rodičem (max. 30,4)}}{30,4} = \text{podíl péče}$$

$(1 - \text{podíl péče}) \times \text{předběžná částka výživného} = \text{částka výživného v závislosti na péči}$
V případě více dětí je třeba výpočet provést ve vztahu ke každému dítěti samostatně.

5. Kontrolní částka

Ve výjimečných případech může být určená částka výživného, zejména při existenci dalších vyživovacích povinností rodiče, příliš vysoká ve vztahu k možnostem, respektive životní úrovni povinného. Je proto vhodné také zohledňovat orientační částku, která by povinnému zpravidla měla zůstat (tzv. kontrolní částka). Jak stanovit kontrolní částku, řeší poslední řádek tabulky.

Krom situace, kdy má povinný jen jednu vyživovací povinnost, se kontrolní částka vypočítává vždy dvakrát (dvěma metodami). Následně se vybere ten výsledek, který je pro povinného příznivější, tzn. kdy je částka vyšší. Výsledná kontrolní částka představuje částku, která by měla povinnému po zaplacení výživného zpravidla zbýt.

Metody určení kontrolní částky jsou jednak procentem z příjmu, jednak pevnou částkou. Zjednodušeně lze říci, že výpočet kontrolní částky procentem z příjmů se uplatní především u povinných s vyšším příjmem a pro povinné s velmi nízkými příjmy bude naopak relevantní druhá metoda.¹⁶ Obě metody jsou dále vysvětleny.

¹⁵ Průměrný počet dní v měsíci.

¹⁶ U povinného s příjmem 60 000 Kč a 4 vyživovacími povinnostmi je při metodě procentem z příjmů kontrolní částka 30 000 Kč (50 % z 50 000 Kč). Metodou s použitím pevné spodní hranice se získá kontrolní částka 27 274 Kč. Následně se pak pracuje jako s kontrolní částkou jen s 30 000 Kč, protože jde o vyšší částku. U povinného s příjmem 16 000 Kč a 2 vyživovacími povinnostmi je při metodě procentem z příjmů kontrolní částka 10 560 Kč (66 % z 16 000 Kč). Metodou s použitím pevné spodní hranice se získá kontrolní částka 14 425 Kč.

a) Stanovení kontrolní částky procentem z příjmu

Kontrolní částka se určí jednoduše tak, že se dle příslušného sloupce v tabulce vybere příslušný kontrolní podíl z příjmu (v %) uvedený v posledním řádku.

Hodnota kontrolního podílu z příjmu (v %) z posledního řádku se vynásobí s hodnotou průměrného čistého měsíčního příjmu vyděleného 100. Tím se získá kontrolní částka.

$$\text{kontrolní podíl z příjmu (v \%)} \times \frac{\text{příjem}}{100} = \text{kontrolní částka}$$

b) Stanovení kontrolní částky pevnou spodní částkou

Kontrolní částka se určí s využitím tzv. nezabavitelné částky, která se jinak používá při výpočtu srážek z příjmu povinného v exekuci a oddlužení.¹⁷

Kontrolní částku lze v praxi jednoduše stanovit s pomocí online [Kalkulátoru splátek pro oddlužení](#) Ministerstva spravedlnosti.

- Do kolonky „Děti a další vyživované osoby“ se pro tyto účely uvede hodnota „0“,¹⁸
- V kolonce „Manžela/ky“ se pro tyto účely vybere „ne“.¹⁹
- Do kolonky „Čistá mzda (měsíční)“ se uvede zjištěný průměrný čistý příjem.

Kontrolní částku pak představuje hodnota v kalkulátoru uváděná jako „Mzda k výplatě“.

6. Korigování výživného pomocí kontrolní částky

Následně je třeba zkontrolovat, zda výše výživného stanovená dosavadním postupem nepřekračuje přijatelnou hranici.

Jak bylo řečeno, při kontrole se následně pracuje již jen s tou kontrolní částkou (vzešlou z výše popsaných metod stanovení), která je vyšší. Odečtením kontrolní částky od částky průměrného čistého měsíčního příjmu se získá částka, kterou by celkové výživné zpravidla nemělo přesáhnout.

$$\text{čistý příjem} - \text{kontrolní částka} = \text{orientační maximální výše výživného}$$

Pokud dosud předběžně stanovené výživné (respektive součet všech stanovených výživných) převyšuje zjištěnou orientační maximální výši, je vhodné zvážit následnou korekci. V případě jediné vyživovací povinnosti se pouze výživné sníží na zjištěnou orientační maximální výši. Pokud má povinný rodič více vyživovacích povinností, je korekce složitější.

V případě více vyživovacích povinností se nejprve stanoví součet podílů z příjmu (v %), které odpovídají v tabulce jednotlivým vyživovacím povinnostem (dětem). Orientační maximální

¹⁷ Konkrétní popis postupu výpočtu pevné spodní hranice obsahuje *Analýza využívání tzv. doporučující tabulky k určování výživného* v kapitole 7.6 *Zavedení tzv. kontrolní částky*. Při výpočtu kontrolní částky je vhodné vycházet z hodnot pro její určení platných pro počátek období, na něž se určuje výše výživného.

¹⁸ Nezabavitelnou částku doporučujeme pro dané účely nezvyšovat o část nezabavitelné částky na každou osobu, které je povinný povinen poskytovat výživné. Tato skutečnost je totiž zohledňována až korekcí pomocí zjišťované kontrolní částky (viz bod 6).

¹⁹ Nezabavitelnou částku doporučujeme pro dané účely nezvyšovat o část nezabavitelné částky na manžela povinného. Skutečnost, že má povinný manžela či jinou osobu, s níž žije ve společné domácnosti, by měla být posuzována individuálně a její vliv nelze odpovídajícím způsobem zachytit s využitím tabulky.

výše výživného se tímto součtem podílů z příjmu (v %) vydělí. Abychom pak získali korigovanou částku výživného připadající na konkrétní dítě, vynásobíme získanou mezihodnotu hodnotou podílu z příjmu (v %), který danému dítěti dle tabulky přísluší. Tím dojde k distribuci maximálního množství peněz v poměrech dle tabulky mezi jednotlivé děti.

$$\frac{\text{orientační maximální výše výživného}}{\text{součet podílů z příjmu (v \%)}} = \text{mezihodnota}$$

$$\text{mezihodnota} \times \text{podíl z příjmu (v \%)} = \text{výše výživného pro konkrétní dítě}$$

V případě více vyživovacích povinností, kdy je celková částka výživného v závislosti na péči vyšší než orientační maximální výše výživného, se pak použije hodnota orientační maximální výše výživného rozdělená v poměru zohledňujícím jak poměr podílu z příjmu, který danému dítěti dle tabulky přísluší, tak poměr výživného připadající na konkrétní dítě v závislosti na péči.

$$\frac{\text{částka výživného na konkrétní dítě v závislosti na péči}}{\text{součet částek výživného pro všechny děti v závislosti na péči}} = \text{mezihodnota}$$

$$\text{mezihodnota} \times \text{orientační maximální výše výživného} = \text{výše výživného pro konkrétní dítě}$$

Postup je vhodné ilustrovat na příkladu:

Zaměstnanec s čistým příjmem 25 000 Kč má 3 děti z prvního vztahu ve věku 7, 11 a 16 let, na které je povinen platit výživné (rozsah péče a styku zanedbáváme). Současně má z dalšího vztahu dítě ve věku 2 let.

Kontrolní částka je 17 424 Kč. Orientační maximální celkové výše výživného je 7 576 Kč (25 000 – 17 424). Předběžné výživné na všechny děti před korekcí kontrolní částkou je 11 000 Kč²⁰, tedy by mělo dojít ke korekci.

Věku dětí odpovídají dle druhého řádku tabulky hodnoty 8 %, 10 %, 12 % a 14 %. Uvedené hodnoty se sečtou (8 + 10 + 12 + 14 = 44). Částka orientačního maximálního výživného se touto hodnotou vydělí (7 576 / 44 = 172,1). Výsledná mezihodnota se zpět vynásobí hodnotou podílu (v %) náležící ke každému dítěti dle tabulky:

- Pro 2leté dítě 172,1 x 8 = 1 377 Kč
- Pro 7leté dítě 172,1 x 10 = 1 721 Kč
- Pro 11leté dítě 172,1 x 12 = 2 066 Kč
- Pro 16leté dítě 172,1 x 14 = 2 411 Kč

Pečuje-li o děti z prvního vztahu výlučně druhý rodič a na péči o 2leté dítě z dalšího vztahu se zaměstnanec reálně (tj. obstaráváním obvyklých potřeb dítěte) podílí 10 dní v měsíci, dojde k následující korekci:

---

²⁰ 2 000 (8 % z 25 000) + 2 500 (10 % z 25 000) + 3 000 (12 % z 25 000) + 3 500 (14 % z 25 000) = 11 000.

Podle bodu 4. výše (Míra péče a styku s dítětem) se vypočítají částky výživného v závislosti na péči pro jednotlivé děti – tj.

- *Pro 2leté dítě = 1 342 Kč*
- *Pro 7leté dítě = 2 500 Kč*
- *Pro 11leté dítě = 3 000 Kč*
- *Pro 16leté dítě = 3 500Kč*

Součet těchto částek činí 10 342 Kč, což je více než orientační maximální celková výše výživného. Vydělením částek výživného v závislosti na péči pro jednotlivé děti tímto součtem dostaneme mezihodnotu pro každé jednotlivé dítě. Touto mezihodnotou pak vynásobíme orientační maximální výši výživného a dostaneme finální částky výživného náležející jednotlivým dětem:

- *Pro 2leté dítě $1\,342\text{ Kč} / 10\,342\text{ Kč} \times 7\,576\text{ Kč} = 983\text{ Kč}$*
- *Pro 7leté dítě $2\,500\text{ Kč} / 10\,342 \times 7\,576\text{ Kč} = 1\,831\text{ Kč}$*
- *Pro 11leté dítě $3\,000\text{ Kč} / 10\,342 \times 7\,576\text{ Kč} = 2\,198\text{ Kč}$*
- *Pro 16leté dítě $3\,500\text{ Kč} / 10\,342 \times 7\,576\text{ Kč} = 2\,564\text{ Kč}$*